

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

ფინანსური და ეკონომიკური წიგნიერება სკოლებში

ტრენინგი მოქალაქეობის მასწავლებლებისთვის

V დღე

საქართველოს ეროვნული ბანკი

2024

ტრენინგის დღის წესრიგი

2

4 ოქტომბერი, 16:00-19:00 სთ

საკითხები - V დღე

- საფინანსო ორგანიზაციები
- ფინანსური პროდუქტები
- აქტივობა - ბანკის შემოთავაზების შერჩევა
- მომხმარებლის უფლებები და პასუხისმგებლობა
- მომხმარებლის უფლებების დარღვევის შემთხვევები

შესვენება

- შესვენება - 17:30-17:45

როგორ შეაფასებდით გუშინდელ ტრენინგს?

რას ელოდებით დღეს?

საკითხი 10:

საფინანსო ორგანიზაციები და მომსახურებები

თემატური საკვანძო შეკითხვები

- როგორ ვირჩევთ ფინანსურ მომსახურებას/პროდუქტს? როგორ და რატომ ვურთიერთობთ ფინანსურ ორგანიზაციებთან?
- რატომ არსებობს ეროვნული ბანკი?
- როგორ უნდა ავწონ-დავწონოთ ფინანსურ მომსახურებასთან/პროდუქტთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობები?
- რატომ უნდა მოვეპყროთ პასუხისმგებლობით ნასესხებ ფულს? რატომ არის საჭირო გავერკვე სესხის პირობებში გადაწყვეტილების მიღებამდე? რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ფინანსური ვალდებულებისთვის თავის არიდებას?

თემატური მკვიდრი წარმოდგენები

- სესხის აღებამდე რეალისტურად უნდა ავწონ-დავწონოთ ჩვენი სურვილები და შესაძლებლობები, ყურადღებით გავეცნოთ ხელშეკრულებას და ერთმანეთს შევადაროთ სხვადასხვა შემოთავაზება.

ქვესაკითხები:

- რა არის საფინანსო ორგანიზაცია?
- ეროვნული ბანკი და მისი ფუნქციები;
- საფინანსო ორგანიზაციების როლი ეკონომიკაში;
- ფინანსური პროდუქტები და მომსახურება;
- როგორ შევარჩიოთ სათანადო ბანკი?

სასწავლო მიზნები:

- მოსწავლეებს ესმით, თუ რა არის საფინანსო ორგანიზაცია;
- მოსწავლეებს შეუძლიათ დაასახელონ ბანკის ფუნქციები და ძირითადი საბანკო პროდუქტები;
- მოსწავლეებს ესმით საქართველოს ეროვნული ბანკის როლი;
- მოსწავლეებს ესმით საფინანსო ორგანიზაციებისა და მომსახურებების მნიშვნელობა ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

კომპეტენციებთან მიმართებით არსებული მოლოდინები:

- მოსწავლეებს შეუძლიათ განმარტონ ბანკების როლი ეკონომიკურ ციკლში;
- მოსწავლეებს შეუძლიათ განმარტონ, თუ რა კრიტერიუმებია მნიშვნელოვანი ბანკის შერჩევისას;
- მოსწავლეებს შეუძლიათ ერთმანეთს შეადარონ სხვადასხვა ბანკის შემოთავაზებები;
- მოსწავლეები აცნობიერებენ ფინანსურ პროდუქტებთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებსა და პასუხისმგებლობებს.

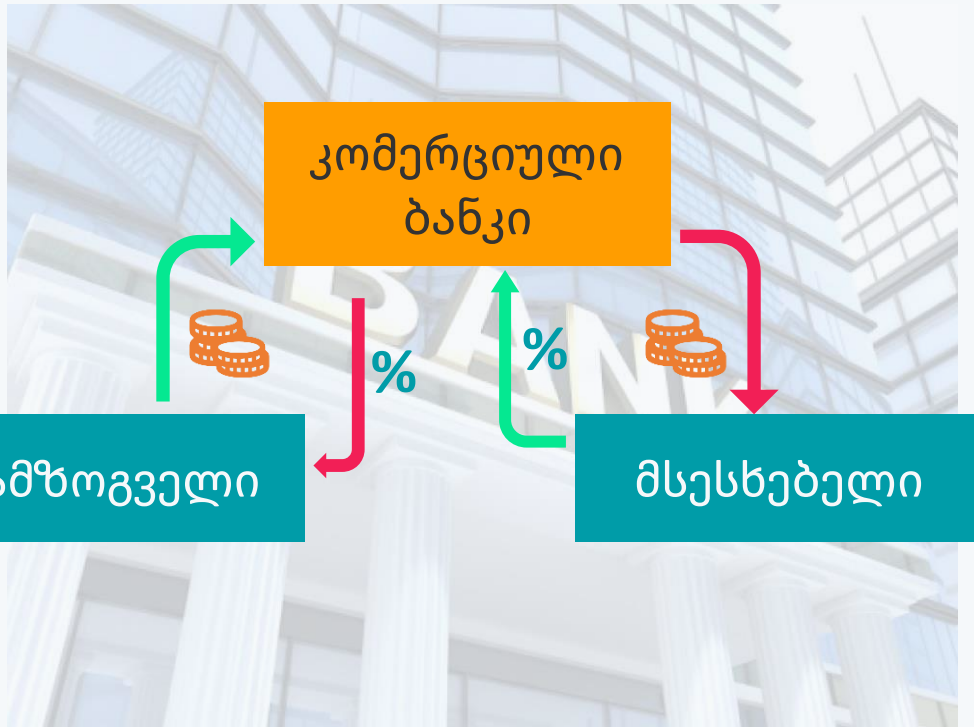
მნიშვნელოვანი ცნებები: საფინანსო ორგანიზაცია, კომერციული ბანკი, ეროვნული ბანკი, ეკონომიკური ციკლი, საბანკო ანგარიში, საბანკო ბარათი, დეპოზიტი, სესხი.

კომერციული ბანკი და მისი ფუნქციები:

- მომხმარებლებისგან დეპოზიტების მიღება;
- ფულის ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე გასესხება;
- თანხის გადარიცხვა ანგარიშებს შორის;
- ნაღდი ფულის მიღება და გაცემა;
- ფულადი გზავნილების განხორციელება;
- ინტერნეტგადახდების დამუშავება;
- ფულის სხვა ვალუტაში გადაცვლა/კონვერტაცია;
- კომუნალური და სხვა გადასახადების გადახდა;
- საკრედიტო და სადებეტო ბარათების გაცემა;
- და სხვა.

საფინანსო ორგანიზაციები და მომსახურებები

ეროვნული ბანკი და მისი ფუნქციები:

ფასების სტაბილურობა

ფინანსური სტაბილურობა

ფულის ემისია

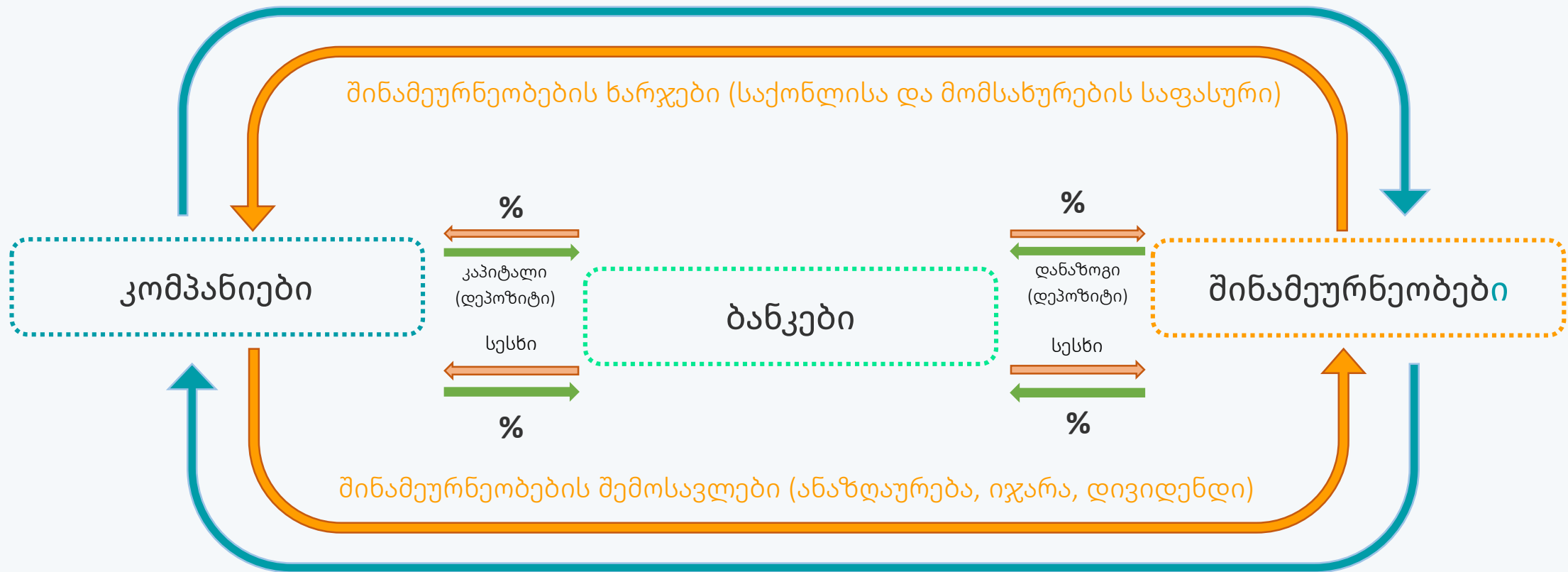
მომხმარებლის უფლებების
დაცვა

საფინანსო ორგანიზაციების როლი ეკონომიკაში

საქონელი და მომსახურება

წარმოების ფაქტორები (შრომა, კაპიტალი)

ფინანსური პროდუქტები და მომსახურება

საბანკო ანგარიში

- თანხის შეტანა
- თანხის გატანა
- თანხის გადარიცხვა
- კონვერტაცია
- გადახდა

საბანკო ბარათი

- სადებეტო და საკრედიტო
- თანხის განაღდება
- სავაჭრო და მომსახურების ობიექტებში გადახდა
- ინტერნეტით შესყიდვა

სესხება

სესხი

თანხა, რომელსაც ვიღებთ ვალის სახით. ამ დროს ვღებთ პირობას, რომ ამ თანხას, წინასწარ შეთანხმებულ ვადებში, უკან დავაბრუნებთ. დამატებით კი, მასზე დარიცხულ პროცენტსაც გადავიხდით.

“ კრედიტი ომჯიბი მახვილია, ეგ იმაზედ არის
დამოკიდებული,
კრედიტს ვინ როგორ იშახურებს, ვინ როგორ
გამოიყენებს.

ილია ჭავჭავაძე

სესხება

სესხის აღებამდე საჭიროა:

! აწონ-დაწონოთ

რის დაფინანსებასაც სესხით აპირებთ, საჭიროებაა თუ სურვილი? სასწრაფოდ გესაჭიროებათ თუ შეიძლება მოცდა?

! დაფიქრდეთ

განსაზღვროთ, რამდენად უპრობლემოდ შეძლებთ სესხის გადახდას როგორც ახლა, ისე მომავალში.

! შეადაროთ

ერთმანეთს შეადაროთ სხვადასხვა ბანკის შემოთავაზება და აირჩიოთ თქვენთვის ყველაზე მისაღები.

! წაიკითხოთ

ყურადღებით წაიკითხოთ სესხის ხელშეკრულება, დარწმუნდეთ, რომ გესმით ყველა პირობა და მხოლოდ ამის შემდეგ მოაწეროთ ხელი.

სესხება

სესხის მიზნობრიობა

სესხის გაცემა

სესხის გადახდა

სამომხმარებლო სესხი

იპოთეკური სესხი

განვადება

საკრედიტო ბარათი

გადახდისუნარიანობის
შემოწმება

საკრედიტო ისტორიის
შემოწმება

თავდებობა და უზრუნველყოფა

სესხის პროცენტი

სესხის საკომისიოები

გადახდის გრაფიკი

სესხის საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო სარგებელი - თანხა, რომელსაც ვუხდით კრედიტორს სესხით სარგებლობისთვის

ფიქსირებული

ცვლადი

ინდექსირებული

ნომინალური

ეფექტური

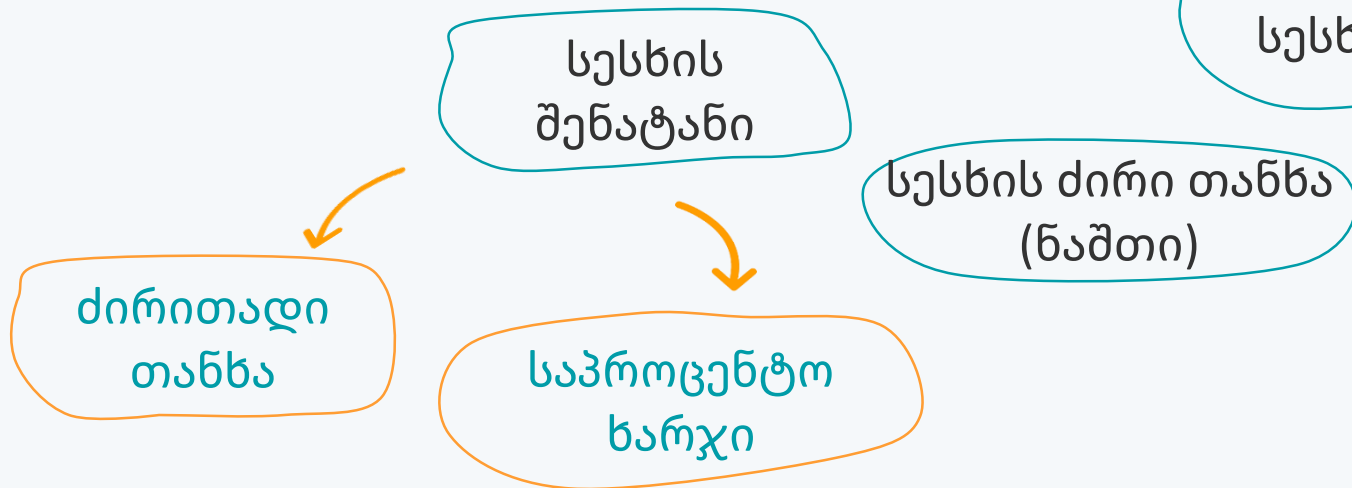

სესხის საპროცენტო განაკვეთი

ნომინალური პროცენტი - სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი

სესხის გადახდის გრაფიკი

სესხის ვადა

სესხის კალკულატორი

რამდენს გადავიხდი ყოველთვიურად?

სესხის ყოველთვიური შენატანის გამოთვლა

სესხის თანხა - 10 000 ლარი

სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი - 13%

სესხის ვადა - 12 თვე

სესხის კალკულატორი

რა თანხის სესხება შემიძლია?

სესხის მოცულობის გამოთვლა

ხელფასი - 1500 ლარი; სესხზე შემიძლია გადავიხადო - 750 ლარი

სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი - 12%

სესხის ვადა - 36 თვე

სესხის კალკულატორი

საფინანსო ორგანიზაციები და მომსახურებები

სესხთან დაკავშირებული ხარჯები

საპროცენტო ხარჯი

დაზღვევის ხარჯები

უზრუნველყოფის ხარჯები

საკომისიოები

სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

გამოიყენეთ შედარებისთვის!

რამდენია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი?

სესხის თანხა - 10 000 ლარი

სესხის წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი - 13%

სესხის ვადა - 12 თვე

ყოველთვიური მოშახურების საკომისიო - 1 ლარი; დაზღვევა - 2 ლარი

სესხის დამტკიცების საკომისიო - 50 ლარი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის
კალკულატორი

ჯგუფური აქტივობა - N3.4 ბანკის შემოთავაზების შერჩევა

სიტუაცია: უნივერსიტეტში სწავლის საფასურის გადასახდელად 5000 ლარის ოდენობით სესხი გჭირდებათ. ყოველთვიური შემოსავალი იჯარის სახით გაქვთ, რომელიც 1500 ლარს შეადგენს.

- გაეცანით 4 ბანკის შემოთავაზებას
- მოიფიქრეთ კრიტერიუმები, რის მიხედვითაც აირჩევდით ამა თუ იმ ბანკს
- კრიტერიუმები ჩაწერეთ პასუხების ფურცელში და შეაფასეთ თითოეული ბანკი
- რომელი ბანკის შემოთავაზებას აირჩევდით?
- დაასაბუთეთ თქვენი პასუხი

ბანკის შერჩევის კრიტერიუმები

რეპუტაცია და სანდოობა

- იცნობთ ადამიანს, რომელსაც ამ ბანკში ანგარიში აქვს გახსნილი?
- რას ფიქრობს ამ ბანკზე?
- კმაყოფილია თუ არა ის ამ ბანკის მომსახურებით და პირობებით?
- ხომ არ გაგიგიათ უარყოფითი ახალი ამბავი ამ ბანკთან დაკავშირებით?

ხელმისაწვდომობა

- აქვს თუ არა ამ ბანკს ფილიალი/ბანკომატი თქვენს სკოლასთან, სახლთან ან სამსახურთან ახლოს?
- რა არის ფილიალის სამუშაო საათები?
- გთავაზობთ თუ არა ბანკი დისტანციურ მომსახურებას?

ეთიკა

- იცავს თუ არა ბანკი ეთიკის წესებს?
- არის თუ არა ბანკის პირობები და რეკლამები გასაგები და გამჭვირვალე?
- იცავს თუ არა ბანკი მომხმარებლის პერსონალურ მონაცემებს?
- ხომ არ აყენებს ზიანს გარემოს?

ბანკის შერჩევის კრიტერიუმები

საპროცენტო განაკვეთი

- რამდენს შეადგენს საპროცენტო განაკვეთი ჩემ მიერ შერჩეულ დეპოზიტზე? სესხზე?
- სესხის შემთხვევაში, რა ხარჯი მემატება პროცენტის სახით?

საკომისიოები/ხარჯები

- რა საკომისიოების გადახდა მომიწევს?
- რა ჯარიმა დამეკისრება ხელშეკრულების ამა თუ იმ პუნქტის დარღვევისას?
- სხვა რა ხარჯი ახლავს სესხის აღებას?

შეზღუდვები

- რა თანხის გატანა შემიძლია ანგარიშიდან 1 დღის განმავლობაში?
- შემიძლია თუ არა დეპოზიტის თანხის ვადაზე ადრე გატანა?
- შემიძლია თუ არა ბარათით ნებისმიერ ვებგვერდზე გადახდა?

შეთავაზებები

- შესაძლებელია თუ არა რაიმე განსაკუთრებული პირობების მიღება?
- მეკუთვნის თუ არა რაიმე პროდუქტი უფასოდ?
- მექნება თუ არა ფასდაკლება თქვენი ბარათით სარგებლობისას?

ჯგუფური დისკუსია

შეკითხვები

რეკომენდაციები

შესვენება
17:30 – 17:45

ტრენინგი მოქალაქეობის მასწავლებლებისთვის

საკითხი 11:

მომხმარებლის უფლებები და პასუხისმგებლობები

თემატური საკვანძო შეკითხვები

- რა უფლებები და პასუხისმგებლობები გვაქვს ჩვენ, როგორც მომხმარებლებს?

თემატური მკვიდრი წარმოდგენები

- ჩვენ, როგორც მომხმარებლებს, გარკვეული უფლებები და პასუხისმგებლობები გვაქვს;
- პასუხისმგებლიანი ფინანსური გადაწყვეტილებები ჩემი მომავალი კეთილდღეობის საფუძველია.

ქვესაკითხები:

- მომხმარებლის უფლებები სხვადასხვა სფეროში.
- საფინანსო სექტორის მომხმარებლის უფლებები.
- მომხმარებლის პასუხისმგებლობები ფინანსური პროდუქტით სარგებლობისას.
- ვის მიმართ უფლებების დარღვევის შემთხვევაში?

სასწავლო მიზნები:

- მოსწავლეები აცნობიერებენ, რომ მათ, როგორც მომხმარებლებს, გარკვეული უფლებები აქვთ;
- მოსწავლეებს ესმით, რომ უფლებებს გარკვეული პასუხისმგებლობებიც ახლავს.

კომპეტენციებთან მიმართებით არსებული მოლოდინები:

- მოსწავლეებმა იციან საფინანსო სექტორის მომხმარებელთა ძირითადი უფლებები;
- მოსწავლეებს შეუძლიათ დაასახელონ მომხმარებელთა უფლებების დამცველი მარეგულირებელი ორგანოები და დაასახელონ ეროვნული ბანკი, როგორც ფინანსური მომსახურების მომხმარებელთა უფლებადამცველი;
- მოსწავლეებმა იციან, ვის მიმართონ, უფლებების დარღვევის შემთხვევაში.

მნიშვნელოვანი ცნებები: მომხმარებელი, მომხმარებლის უფლებები, მომხმარებლის პასუხისმგებლობები, პრეტენზია.

მომხმარებლის უფლებები სხვადასხვა სფეროში

სამომხმარებლო ბაზრის მომხმარებელთა უფლებები

საქართველოს კონკურენციისა
და მომხმარებლის დაცვის
სააგენტო

ფინანსური პროდუქტების მომხმარებელთა უფლებები

საქართველოს ეროვნული
ბანკი

სადაზღვევო პროდუქტების მომხმარებელთა უფლებები

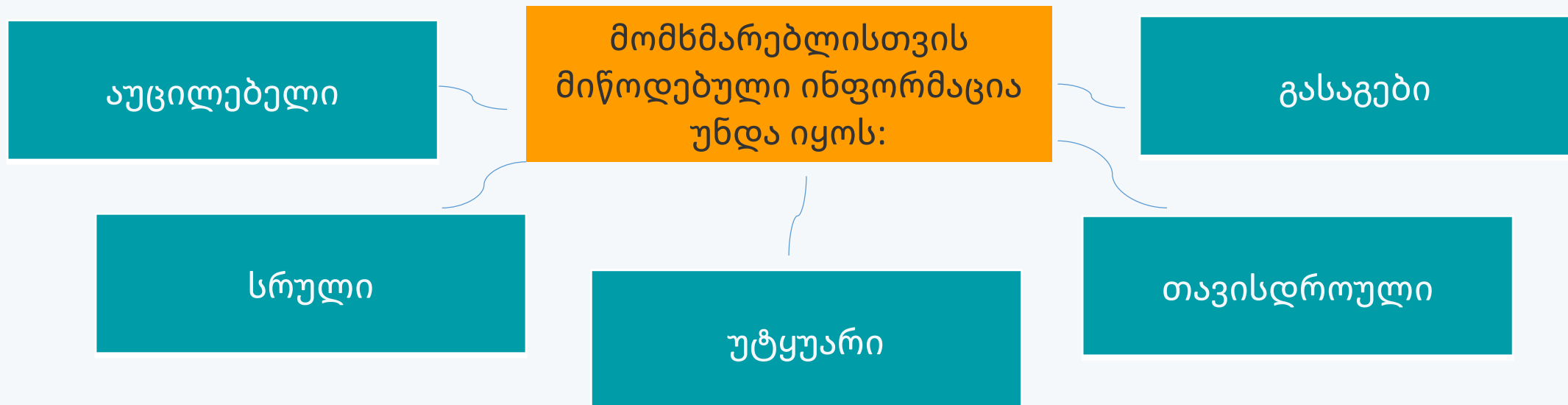
საქართველოს დაზღვევის
სახელმწიფო
ზედამხედველობის
სამსახური

მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესი

საქართველოში, ფინანსური ორგანიზაციების მომხმარებელთა უფლებებს, საქართველოს ეროვნული ბანკი იცავს.

მომხმარებლის უფლებები

მიიღოთ სრული, ზუსტი, ადვილად გასაგები და თავისდროული ინფორმაცია

თავად გადაწყვიტოთ, რომელი ფინანსური პროდუქტის შექენა გსურთ

თქვენთან ურთიერთობისას ფინანსურმა ორგანიზაციამ დაიცვას ეთიკის ნორმები

მოითხოვოთ ხელშეკრულების ნიმუში მის ხელმოწერამდე

დააფიქსიროთ პრეტენზია

მომხმარებლის უფლებები

პრეტენზიის დაფიქსირება

ფინანსურ ორგანიზაციაში

- ზეპირსიტყვიერად
- ტელეფონით
- წერილობით
- ელექტრონულად

საქართველოს ეროვნულ ბანკში

(032) 2 406 406

cp@nbg.gov.ge

მომხმარებლის პასუხისმგებლობები

გაეცნოთ იმ ფინანსური პროდუქტის ყველა პირობას, რომლის
შეძენაც გსურთ

ერთმანეთს შეადაროთ სხვადასხვა შემოთავაზება

შეასრულოთ თქვენ მიერ შეძენილი პროდუქტის ყველა პირობა

ფინანსურ ორგანიზაციას მიაწოდოთ ზუსტი და თავისდროული
ინფორმაცია

გაუფრთხილდეთ პერსონალურ მონაცემებს

მომხმარებლის უფლებები და პასუხისმგებლობები

ვის მიმართ უფლებების დარღვევის შემთხვევაში?

სამომხმარებლო პროდუქტი და მომსახურება

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო

ვებგვერდი: www.gnca.gov.ge
მისამართი: 0102, ქ. თბილისი, აღმაშენებლის გამზირი N 154. ბიზნეს ცენტრი “მწვანე ოფისი”, მე-10 სართული
ტელეფონი: (032) 2 05 4422; 598 05 4422
ელ. ფოსტა: consumer@gnca.gov.ge

ფინანსური პროდუქტი და მომსახურება

საქართველოს ეროვნული ბანკი

ვებგვერდი: www.nbg.gov.ge
მისამართი: 0114, ქ. თბილისი, ზვიად გამსახურდიას სანაპირო N1
ტელეფონი: (032) 2 406 406
ელ. ფოსტა: cp@nbg.gov.ge

ან მომსახურე საფინანსო ორგანიზაცია

სადაზღვევო პროდუქტი და მომსახურება

საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

წერილობითი განცხადება მისამართი: 0162, ქ. თბილისი, ლევან მიქელაძის ქ. N3

ან მომსახურე სადაზღვევო კომპანია

ჯგუფური აქტივობა

- **ჯგუფი #1:** სამუშაო ფურცელი 5.2 სიტუაციის განხილვა - მომხმარებლის უფლებები
- **ჯგუფი #2:** სამუშაო ფურცელი 5.3 მომხმარებლის უფლებების დარღვევის შემთხვევები

ჯგუფური დისკუსია

შეკითხვები

რეკომენდაციები

რა იყო თქვენთვის სიახლე?

რა დაგამახსოვრდათ ყველაზე მეტად?

რომელი საკითხი იქნება ყველაზე
საინტერესო ბავშვებისთვის?

ფინედუს Facebook ჯგუფი მასწავლებლებისთვის

„ფინედუს სამასწავლებლო“

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

პოსტ-კითხვარის შევსება

საქართველოს ეროვნული ბანკი
National Bank of Georgia

გმადლობთ ყურადღებისთვის!